

การบ่งชี้และการประเมินความเสี่ยง

กรมโรงงานอุตสาหกรรมกระทรวงอุตสาหกรรม ได้ออกระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ การชี้บ่งอันตราย การประเมินความเสี่ยง และการจัดทำแผนงานบริหารจัดการความเสี่ยง พ.ศ. 2543 ขึ้นมาเพื่อกำหนดให้ชนิดโรงงานที่ได้จดทะเบียนกับกระทรวงอุตสาหกรรม รวม 12 ประเภทโรงงาน ซึ่งถือว่าเป็นโรงงานที่มีความเสี่ยงสูง ซึ่งต้องดำเนินการชี้บ่งอันตรายและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากกิจกรรมภายในองค์กร ที่อาจมีผลกระทบกับ พนักงาน ลูกจ้าง หรือสิ่งแวดล้อม และดำเนินแผนบริหารจัดการความเสี่ยง 12 ประเภทโรงงานประกอบด้วย

ลำดับ	โรงงานประเภท	ชนิดโรงงาน
1	7(1)(4)	น้ำมันพืช
2	42(1)(2)	เคมีภัณฑ์สารเคมีหรือวัตถุอันตราย
3	43(1)(2)	ปุ๋ยหรือสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช
4	44	ผลิตยางเรซินสังเคราะห์ ยางอีลาสโตเมอร์ พลาสติก
5	45(1)(2)	สี น้ำมันชักเงา เซลลูลอส
6	48(4)	การทำไม้ขีดไฟ วัตถุระเบิด ดอกไม้ไฟ
7	49	โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม
8	50(4)	ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม ถ่านหินลิกไนต์
9	89	ผลิตก๊าซซึ่งมีไฮโดรคาร์บอน
10	91(2)	โรงงานบรรจุก๊าซ
11	92	ห้องเย็น
12	99	ผลิต ซ่อมแซม คัดแปลง เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด

โรงงานที่จดทะเบียนโรงงานใน 12 ประเภทข้างต้น ต้องดำเนินการ ดังนี้คือ

1. จัดทำบัญชีรายการสิ่งที่เป็นความเสี่ยงและอันตราย รวมทั้งผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อ บุคคล ชุมชน ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม
2. บ่งชี้อันตรายจากความเสี่ยงเบื้องต้น
3. ประเมินความเสี่ยงโดยพิจารณาจากโอกาสและความรุนแรง
4. จัดทำแผนงานบริหารจัดการความเสี่ยง โดยอาจเป็นแผนควบคุม/ลดความเสี่ยง

กฎหมายดังกล่าวกำหนดให้ใช้เครื่องมือในการชี้บ่งอันตราย 6 เครื่องมือ

แล้วแต่ความชำนาญและความเหมาะสมของผู้ชี้บ่งอันตราย

1. Check List
2. What if Analysis
3. Hazard and Operability Study (HAZOP)
4. Fault Tree Analysis (FTA)
5. Failure Mode and Effect Analysis (FMEA)
6. Event Tree Analysis (ETA)